

P. E. Svinhufvudin muistosäätiön palkinto 15.12.2017

P. E. Svinhufvudin muistosäätiö on jakanut kirjallisuuspalkinnon vuodesta 1973 lähtien. Vuosikymmenien saatossa säätiö on palkinnut niin tietokirjoja kuin romaanejakin. Keskeisimpänä valintakriteerinä on pidetty sitä, että palkittava teos on kirjoitettu ”Ukko-Pekan hengessä”.

Tänä vuonna Muistosäätiön hallitus on päättänyt, että kirjallisuuspalkintoa ei jaeta lainkaan vaan säätiö palkitsee kahden lehden toimitukset, jotka ovat uutisoinnillaan edistäneet Ukko-Pekka -henkeä satavuotiaassa Suomessa.

P. E. Svinhufvudin muistosäätiö järjesti 28. maaliskuuta 2017 junamatkan, jolla juhlistettiin ja muistettiin Svinhufvudin paluuta Siperian karkotuksesta Suomeen. Matkan ohjelmassa jäljiteltiin mahdollisimman tarkoin päivälleen sadan vuoden takaisia tapahtumia: Luumäen ja Helsingin asemilla järjestettiin tervetuliaisjuhlat, joissa kuultiin toisinnot siellä pidetyistä puheista ja laulettiin samat laulut kuin vapauden keväänä. Kansanmiehen kotiinpaluun muistoa vaalittiin kansanjuhlanäytelmänsä muistoksi sata vuotta aiemmin.

Matka Lappeenrannasta Helsinkiin tehtiin Ukko-Pekka -höyryveturin vetämissä puuvaunuissa. Sataviisikymmentä matkalle lähtenyttä osallistui historialliseen näytelmään, johon loivat entisajan tunnelmaa näyttävät naisten kampaukset ja vanhat asut, herrojen silinterihatut, kävelykepit ja kapsakit. Asemilla monituhatpäinen joukko suomalaisia tervehti höyryjunaa ja sen matkustavaisia. Leijonaliput liehuivat.

Tapahtuma sai runsaasti näkyvyyttä tiedotusvälineissä. Television molemmat pääuutislähetykset kertoivat juhlanjunan saapumisesta Helsinkiin, ja lehdistössä tapahtumalle annettiin runsaasti palstatilaa.

Ilta-Sanomien kertoi matkasta kokonaisella aukeamalla ja Apu-lehti peräti kolmen aukeaman verran. Lisäksi kumpikin lehti välitti matkan tunnelmia nettisivuillaan. Reportaasit palauttivat lukijoille mieleen Svinhufvudin keskeisen roolin Suomen itsenäistymiskehityksessä; hänen paluustaan juhlistuna kansallissankarina Helsinkiin aukeni tapahtumasarja, joka vei hänet saman vuoden lopulla itsenäisyysenaatin puheenjohtajaksi. Ennen vuodenvaihdetta Svinhufvud matkusti jälleen samalla rataosuudella, mutta toiseen suuntaan – hakemaan Pietarista tunnustusta Suomen itsenäisyydelle.

Ilta-Sanomista juhlanjunassa matkasivat toimittaja Antti Halonen ja kuvaaja Seppo Kärki. Apuun matkasta kirjoitti Hannu Koskela ja sitä kuvasi Timo Pyykkö. Kummankin lehden jutuissa välittyi lukijalle ainutkertaisen matkan juhla mutta samalla leppoisa tunnelma – tuntuu kuin olisi ollut mukana Ukko-Pekan hengessä tehdyllä matkalla. Näyttävät kuvat tukevat hienosti kerrontaa, jossa historia ja nykypäivä yhdistyvät kiinnostavalla ja informatiivisella tavalla.

P. E. Svinhufvudin muistosäätiö palkitsee tänään Ilta-Sanomien ja Apu-lehden toimittajat, jotka osallistuivat uutisointiin Svinhufvudin paluun muistomatkasta.

Lämmin kiitos hienosti toteutetusta uutisoinnista!

P. E. Svinhufvudin muistosäätiön hallituksen puheenjohtaja

Martti Häikiö, professori